

A Comparative Study of Financial Transparency and the Effectiveness of Civil Judgment Enforcement in Iranian and French Law

Samad Hoseinzadeh Limlo¹ , Morteza Asadlou Gharakhanlu²

1. M.A. Student in Private Law, Tab.C., Islamic Azad University, Tabriz, Iran.. E-mail:

1500292664@iau.ir

2. Assistant Professor, Department of Private Law, Tab.C., Islamic Azad University, Tabriz, Iran.(Corresponding Author).

E-mail: Morteza1987@iau.ac.ir

Received: 2025-11-25	How to cite this article: Hoseinzadeh Limlo, S., & Asadlou Gharakhanlu, M. (2026). A Comparative Study of Financial Transparency and the Effectiveness of Civil Judgment Enforcement in Iranian and French Law. Research Journal on Business Law and Investment, 1(2) (2): 1-19.
Revised: 2025-06-10	
Accepted: 2026-03-06	
Available Online: 2025-09-23	

Introduction

Financial transparency and the effectiveness of civil judgment enforcement are among the fundamental indicators for assessing the integrity and credibility of judicial and legal systems. These two components not only enhance public trust in justice institutions but also ensure the practical realization of citizens' rights and contribute to socio-economic efficiency. Given the distinct positions of Iran and France within the global legal landscape—Iran with its unique foundation in Islamic jurisprudence and statutory law, and France as one of the parent systems of civil and financial law—a comparative analysis of these two countries can illuminate the strengths and weaknesses of each framework and offer practical recommendations for improving Iran's legal system.

The primary objective of this research is to examine, from a comparative perspective, the theoretical and practical dimensions of financial transparency and civil judgment enforcement in Iranian and French law. The study seeks to identify the strengths and shortcomings of Iran's legal system in these areas and, by drawing on France's institutionalized experience, to propose a framework for legal and institutional reform in Iran. Accordingly, the subsidiary objectives include analyzing the legal foundations of financial transparency, examining enforcement mechanisms, and assessing their impact on public trust and judicial efficiency in both countries.

Method

This study adopts a library-based methodology and a comparative-analytical approach. The required data were collected through an examination of statutory provisions, executive regulations, judicial practices, academic literature, and institutional reports from Iran and France. Qualitative content analysis was conducted with particular emphasis on key concepts such as the principle of public access to financial accounts, mutual recognition of judgments, institutional enforcement mechanisms, and enforcement guarantees. A comparative framework was also employed to identify structural and functional similarities and differences between the two legal systems in relation to financial transparency and the effectiveness of judgment enforcement.

Findings

The findings indicate that within the French legal system, financial transparency has been institutionalized as an integral component of good governance policies and judicial oversight. Through the establishment of comprehensive asset registration systems (such as land and commercial registries), mandatory public disclosure of financial accounts by public and private entities, and the design of precise judicial monitoring mechanisms, France has succeeded in ensuring civil judgment enforcement with strong guarantees and considerable efficiency. These measures have enhanced public confidence in the judiciary while strengthening institutional accountability and competitive market conditions. By contrast, although Iran possesses a relatively comprehensive legal framework governing civil judgment enforcement and financial oversight, deficiencies in institutional integration, limited access to financial information, the absence of comprehensive online asset identification systems, and fragmentation of responsibilities among enforcement authorities have contributed to delays and inefficiencies in enforcement procedures. Challenges such as insufficient transparency in governmental and corporate financial data, the use of informal methods to conceal assets, deficiencies in electronic auction systems, and weak enforcement guarantees constitute major obstacles to the timely and full execution of civil judgments. These shortcomings have, in turn, led to diminished public trust in the judiciary and increased judicial delays. From a comparative perspective, the principal divergence between the two systems lies in the institutionalization of financial transparency as a legal and administrative culture. In France, access to financial information is regarded as a civic right, and independent supervisory bodies such as the Court of Accounts play an active role in ensuring accountability. In Iran, however, financial transparency largely remains confined to fragmented legislative provisions and sporadic oversight, lacking institutional coherence and effective enforcement mechanisms. Moreover, enforcement guarantees in France are grounded in continuous judicial supervision and the involvement of specialized enforcement officers (such as judicial officers/bailiffs), whereas in Iran, insufficient coordination among judicial, law enforcement, and registration authorities complicates the execution of judgments.

Conclusion

Based on the research findings, financial transparency and the effectiveness of civil judgment enforcement are mutually reinforcing. The French experience demonstrates that institutionalizing financial transparency through legal requirements, integrated information systems, and effective judicial oversight can directly enhance enforcement efficiency and public trust. For Iran's legal system, reforms should focus on three principal axes: first, establishing comprehensive asset registration systems and enabling targeted judicial access to financial and banking data; second, strengthening enforcement guarantees through legislative revision, specialized training of enforcement officers, and continuous judicial supervision; and third, enhancing institutional transparency through public disclosure of financial and performance data and facilitating social participation in oversight processes. Such reforms would not only improve the efficiency of Iran's judiciary but would also represent a significant step toward achieving civil justice and reinforcing public confidence.

English Keywords: Financial Transparency; Banking Confidentiality; Judicial Efficiency; Iranian Law; French Law.

مطالعه تطبیقی شفافیت مالی و کارآمدی اجرای احکام مدنی در حقوق ایران و فرانسه

صمد حسین زاده لیملو^۱، مرتضی اسدلو قراخانلو^۲ ✉

۱. کارشناس ارشد، گروه حقوق خصوصی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران. 1500292664@iau.ir

۲. استادیار، گروه حقوق خصوصی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران. (نویسنده مسئول). رایانامه: Morteza1987@iau.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

شفافیت مالی و کارآمدی اجرای احکام مدنی از مهم‌ترین شاخص‌های سنجش سلامت نظام حقوقی و قضایی هر کشور به شمار می‌روند، زیرا از یک سو اعتماد عمومی به دستگاه عدالت را تقویت می‌کنند و از سوی دیگر تضمین‌کننده تحقق عملی حقوق شهروندان هستند. در این پژوهش، با رویکرد تطبیقی میان حقوق ایران و فرانسه، تلاش شده است تا ابعاد نظری و عملی این دو مقوله بررسی شود. هدف اصلی مقاله، تبیین نقاط قوت و ضعف نظام حقوقی ایران در حوزه شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی و مقایسه آن با تجربه فرانسه است تا از رهگذر این مقایسه، راهکارهایی برای ارتقای کارآمدی و شفافیت در نظام حقوقی ایران ارائه گردد. روش پژوهش، کتابخانه‌ای و مبتنی بر تحلیل اسناد، قوانین، مقالات علمی و رویه‌های قضایی موجود در دو کشور است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که در فرانسه، شفافیت مالی به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان حکمرانی و نظارت قضایی نهادینه شده و اجرای احکام مدنی با سازوکارهای دقیق و ضمانت‌های اجرایی مؤثر همراه است؛ در حالی که در ایران، علی‌رغم وجود مبانی فقهی و قانونی غنی، ضعف در شفافیت مالی و برخی چالش‌های نهادی موجب کندی یا ناکارآمدی در اجرای احکام مدنی می‌شود. نتیجه پژوهش آن است که تقویت شفافیت مالی از طریق اصلاح قوانین و ارتقای نظارت نهادی و نیز بازنگری در سازوکارهای اجرای احکام مدنی، می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی و کارآمدی نظام حقوقی ایران بینجامد.

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۰۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۹/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۰/۲۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۱/۲۳

کلیدواژه‌ها: شفافیت مالی، محرمانگی بانکی، کارآمدی قضایی، حقوق ایران، حقوق فرانسه.

استناد: حسین زاده لیملو، صمد و اسدلو قراخانلو، مرتضی (۱۴۰۴). مطالعه تطبیقی شفافیت مالی و کارآمدی اجرای احکام مدنی در حقوق ایران و فرانسه. *حقوق کسب و کار و سرمایه‌گذاری*، ۱(۲) (پیاپی ۲)، ۱۹-۱.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی.

<http://doi.org/10.82466/jbli.2026.1225620>

مقدمه

شفافیت مالی و کارآمدی اجرای احکام مدنی از جمله مؤلفه‌های بنیادین در ارزیابی کیفیت نظام‌های حقوقی و قضایی محسوب می‌شوند، زیرا از یک سو اعتماد عمومی به دستگاه عدالت را تقویت کرده و از سوی دیگر زمینه تحقق عملی حقوق شهروندان و کارآمدی اقتصادی را فراهم می‌سازند؛ در این میان، بررسی تطبیقی میان ایران و فرانسه اهمیت ویژه‌ای دارد، چرا که فرانسه به‌عنوان یکی از نظام‌های حقوقی مادر در حوزه اجرای احکام مدنی و شفافیت مالی شناخته می‌شود و ایران نیز با برخورداری از مبانی فقهی و قانونی خاص، در مسیر اصلاح و ارتقای کارآمدی نظام حقوقی خود قرار دارد (حسینی، ۱۴۰۰: ۴۵). در ایران، علی‌رغم وجود قوانین متعدد در زمینه اجرای احکام مدنی و مقررات مالی، همچنان چالش‌هایی نظیر ضعف در شفافیت مالی نهادهای عمومی، عدم دسترسی آزاد به اطلاعات مالی و کندی فرآیند اجرای احکام مدنی مشاهده می‌شود (کریمی، ۱۴۰۱: ۷۸). این چالش‌ها نه تنها موجب کاهش اعتماد عمومی به دستگاه قضایی می‌گردند، بلکه کارآمدی اقتصادی و اجتماعی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند (دوپون^۱، ۲۰۲۱: ۱۱۲). در مقابل، نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از سازوکارهای نهادی و قانونی پیشرفته، توانسته است شفافیت مالی را به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان حکمرانی نهادینه کند و اجرای احکام مدنی را با ضمانت‌های اجرایی مؤثر همراه سازد (مارتین^۲، ۲۰۲۲: ۹۷). پژوهش‌های اخیر نشان می‌دهند که در فرانسه، استفاده از سامانه‌های ثبت دارایی، بانک‌های اطلاعاتی عمومی و نظارت قضایی دقیق، موجب افزایش سرعت و کارآمدی اجرای احکام مدنی شده است (چمبرز و پارتنرز^۳، ۲۰۲۵: ۳۴). در ایران نیز برخی تلاش‌ها برای اصلاح قوانین و ارتقای شفافیت مالی صورت گرفته است، (جعفری، ۱۳۹۹: ۶۶) اما این اقدامات غالباً پراکنده و فاقد انسجام نهادی بوده‌اند (احمدی، ۱۴۰۲: ۵۱). از سوی دیگر، اجرای احکام مدنی در ایران با مشکلاتی چون تعدد مراجع، ضعف در شناسایی اموال محکوم‌علیه و نبود ضمانت‌های اجرایی کافی مواجه است (عسگری، ۱۴۰۲: ۲۳). این وضعیت موجب شده است که بسیاری از احکام مدنی در عمل با تأخیر یا ناکارآمدی اجرا شوند و حقوق ذی‌نفعان به‌طور کامل محقق نگردد؛ بنابراین، ضرورت دارد با بهره‌گیری از تجربه فرانسه و سایر نظام‌های حقوقی پیشرفته، اصلاحات بنیادین در حوزه شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در ایران صورت گیرد. این اصلاحات می‌تواند شامل ایجاد سامانه‌های جامع ثبت دارایی، تقویت نظارت نهادی، بازنگری در قوانین مربوط به اجرای احکام و ارتقای آموزش قضات و کارکنان قضایی باشد. هدف اصلی این پژوهش آن است که با رویکرد تطبیقی، نقاط قوت و ضعف دو نظام حقوقی ایران و فرانسه را در حوزه شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی شناسایی کرده و راهکارهایی برای ارتقای کارآمدی نظام حقوقی ایران ارائه دهد. یافته‌های اولیه نشان می‌دهند که تقویت شفافیت مالی و بازنگری در سازوکارهای اجرای احکام مدنی می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی، ارتقای کارآمدی اقتصادی و اجتماعی و هم‌سویی بیشتر نظام حقوقی ایران با استانداردهای بین‌المللی منجر شود. از این رو، پژوهش حاضر نه تنها از منظر علمی و نظری اهمیت دارد، بلکه از حیث کاربردی نیز می‌تواند به سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران در مسیر اصلاحات حقوقی و نهادی یاری رساند.

۱. پیشینه‌شناسی

در این قسمت از پژوهش به بررسی پیشینه‌های پژوهش پرداخته می‌شود؛ بررسی این پیشینه‌ها نه تنها زمینه نظری لازم برای پژوهش حاضر را فراهم می‌آورد، بلکه نقاط قوت و ضعف دو نظام حقوقی ایران و فرانسه را آشکار می‌سازد و مسیر تحلیل تطبیقی را روشن می‌کند. بدین ترتیب، این بخش به‌عنوان پشتوانه علمی و نظری، جایگاه پژوهش حاضر را در میان مطالعات پیشین مشخص کرده و ضرورت انجام آن را توجیه می‌نماید.

¹ Dupont

² Martin

³ Chambers and Partners

چمبرز و پارتنرز (۲۰۲۵)، در پژوهش خود با عنوان «اجرای احکام: فرانسه»^۱، چنین بیان کرده است که اجرای احکام مدنی در فرانسه با بهره‌گیری از سامانه‌های ثبت دارایی و سازوکارهای نهادی پیشرفته، به‌طور قابل توجهی کارآمدتر از بسیاری نظام‌های حقوقی دیگر است و این امر الگویی برای اصلاحات در کشورهای در حال توسعه محسوب می‌شود.

کریمی (۱۴۰۳)، در پژوهش خود با عنوان «شناسایی و اجرای احکام مدنی خارجی در ایران»، چنین بیان کرده است که نبود هماهنگی میان قوانین داخلی و استانداردهای بین‌المللی، همراه با ضعف در شناسایی اموال محکوم‌علیه، اجرای احکام خارجی را در ایران با دشواری‌های جدی مواجه ساخته است. وی تأکید می‌کند که فقدان سامانه‌های جامع ثبت دارایی و نبود ضمانت‌های اجرایی مؤثر، موجب کاهش اعتماد عمومی به دستگاه قضایی و افزایش اطاله دادرسی می‌شود. کریمی نتیجه می‌گیرد که بازنگری در قوانین و ایجاد سازوکارهای نهادی جدید، به‌ویژه در حوزه شفافیت مالی و همکاری‌های قضایی متقابل، می‌تواند کارآمدی اجرای احکام خارجی را به‌طور چشمگیری ارتقا دهد.

عسگری (۱۴۰۲)، در پژوهش خود با عنوان «اجرای احکام مدنی و چالش‌های نهادی در ایران»، چنین بیان کرده است که ضعف در هماهنگی میان نهادهای اجرایی و نبود سامانه‌های جامع ثبت دارایی، از عوامل اصلی ناکارآمدی اجرای احکام مدنی در ایران به شمار می‌رود و اصلاح نهادی در این زمینه ضروری است.

مارتین (۲۰۲۲)، در پژوهش خود با عنوان «اجرای احکام مدنی و شفافیت در حقوق فرانسه»^۲، چنین بیان کرده است که نظام حقوقی فرانسه با ایجاد بانک‌های اطلاعاتی عمومی و نظارت قضایی دقیق، توانسته است اجرای احکام مدنی را با ضمانت‌های اجرایی مؤثر همراه سازد و اعتماد عمومی به دستگاه قضایی را افزایش دهد.

دویون (۲۰۲۱)، در پژوهش خود با عنوان «شفافیت مالی و کارآمدی قضایی در فرانسه»^۳، چنین بیان کرده است که شفافیت مالی در فرانسه نه تنها بخشی از سیاست‌های کلان حکمرانی است، بلکه به‌طور مستقیم بر کارآمدی اجرای احکام مدنی تأثیر گذاشته و موجب افزایش سرعت و دقت در فرآیندهای قضایی شده است.

کریمی (۱۴۰۱)، در پژوهش خود با عنوان «بررسی تطبیقی اجرای احکام مدنی در ایران و فرانسه»، چنین بیان کرده است که نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از سازوکارهای نهادی و ضمانت‌های اجرایی مؤثر توانسته است اجرای احکام مدنی را کارآمدتر سازد، در حالی که ایران همچنان با چالش‌های نهادی و قانونی مواجه است.

حسینی (۱۴۰۰)، در پژوهش خود با عنوان «اجرای احکام مدنی و موانع نهادی در ایران»، چنین بیان کرده است که ضعف در شناسایی اموال محکوم‌علیه و تعدد مراجع اجرایی از مهم‌ترین مشکلات اجرای احکام مدنی در ایران است و این امر موجب کاهش اعتماد عمومی به دستگاه قضایی و کندی فرآیند تحقق حقوق شهروندان می‌شود.

جعفری (۱۳۹۹)، در پژوهش خود با عنوان «نقش شفافیت مالی در اعتماد عمومی به دستگاه قضایی»، چنین بیان کرده است که نبود شفافیت مالی در نهادهای عمومی و قضایی، زمینه‌ساز بی‌اعتمادی اجتماعی و کاهش کارآمدی نظام حقوقی است و اصلاح قوانین مرتبط با دسترسی آزاد به اطلاعات مالی می‌تواند اعتماد عمومی را تقویت کند.

در حالی که مطالعات پیشین هر یک به‌طور جداگانه بر ابعاد خاصی از شفافیت مالی یا اجرای احکام مدنی تمرکز داشته‌اند و اغلب یا به بررسی چالش‌های نهادی در ایران پرداخته‌اند یا به تحلیل سازوکارهای حقوقی در فرانسه، پژوهش حاضر با رویکردی جامع و تطبیقی تلاش می‌کند این دو محور را در کنار هم و در ارتباط متقابل بررسی کند. تمایز اصلی این پژوهش در آن است

¹ Enforcement of Judgments: France

² Civil Judgment Enforcement and Transparency in French Law

³ Financial Transparency and Judicial Efficiency in France

که به جای محدود شدن به یک بعد یا یک نظام حقوقی، همزمان به مقایسه ساختاری و کارکردی میان ایران و فرانسه می‌پردازد و از این رهگذر نقاط قوت و ضعف هر دو نظام را آشکار می‌سازد.

۲. مفهوم‌شناسی

در این قسمت از پژوهش به مفهوم‌شناسی دو اصطلاح کلیدی پرداخته می‌شود. اصل علنی بودن حساب‌ها بر لزوم انتشار و دسترس‌پذیری اطلاعات مالی نهادهای دولتی و عمومی تأکید دارد و به‌عنوان یکی از ابزارهای نظارت نهادی و اجتماعی شناخته می‌شود. شناسایی متقابل نیز در حقوق تطبیقی و بین‌الملل خصوصی به معنای پذیرش و اجرای احکام صادره در کشور دیگر است که نقش مهمی در تضمین حقوق ذی‌نفعان و تسهیل همکاری‌های قضایی دارد.

۲-۱. اصل علنی بودن حساب‌ها

اصل علنی بودن حساب‌ها یکی از اصول بنیادین حقوق عمومی و مالی است که بر لزوم دسترس‌پذیری و انتشار اطلاعات مالی نهادهای دولتی و عمومی تأکید دارد. این اصل به‌عنوان یکی از ابزارهای کلیدی برای تحقق شفافیت مالی و پاسخگویی نهادی شناخته می‌شود و در ادبیات حقوقی ایران نیز به‌صورت پراکنده در قوانین مربوط به حسابرسی و نظارت مالی مطرح شده است (نعمتی، ۱۳۹۸: ۱۱۲). پژوهش‌های داخلی نشان داده‌اند که اجرای اصل علنی بودن حساب‌ها می‌تواند مانع از فساد مالی و سوءاستفاده از منابع عمومی شود و اعتماد اجتماعی به دستگاه‌های اجرایی و قضایی را افزایش دهد (کریمی، ۱۴۰۰: ۸۷). در سطح بین‌المللی، این اصل بخشی از سیاست‌های کلان حکمرانی خوب محسوب می‌شود و در بسیاری از نظام‌های حقوقی پیشرفته، از جمله فرانسه، به‌عنوان یک الزام قانونی نهادینه شده است (روسوا، ۲۰۱۹: ۵۴). در فرانسه، اصل علنی بودن حساب‌ها نه تنها در قوانین اداری و مالی تثبیت شده بلکه به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی پذیرفته شده است؛ به‌گونه‌ای که شهروندان و نهادهای نظارتی می‌توانند به اطلاعات مالی دولت و نهادهای عمومی دسترسی داشته باشند و بر جریان‌های مالی نظارت کنند (لمبرت، ۲۰۲۰: ۱۳۳). این امر در عمل مانع از فساد و سوءاستفاده مالی شده و موجب افزایش اعتماد عمومی به دستگاه‌های اجرایی و قضایی می‌شود. از منظر حقوق تطبیقی، اصل علنی بودن حساب‌ها نه تنها یک ابزار نظارتی بلکه یک شاخص کلیدی در ارزیابی کیفیت نظام‌های حقوقی و قضایی است؛ پژوهش‌های اخیر نشان داده‌اند که کشورهایی با سطح بالای علنی بودن حساب‌ها توانسته‌اند اجرای احکام مدنی را با سرعت و دقت بیشتری محقق سازند و از این طریق اعتماد عمومی و کارآمدی نهادی را ارتقا دهند (جانسون، ۲۰۲۱: ۷۶). در ایران، با وجود تلاش‌هایی برای اصلاح قوانین و ارتقای شفافیت مالی، اصل علنی بودن حساب‌ها همچنان با چالش‌هایی چون عدم دسترسی آزاد به اطلاعات و ضعف در اجرای قوانین مواجه است (حسینی، ۱۴۰۲: ۵۹). این امر موجب شده است که اعتماد عمومی به دستگاه‌های اجرایی و قضایی کاهش یابد و زمینه‌های فساد مالی افزایش پیدا کند. در مقابل، نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از سازوکارهای نهادی پیشرفته و الزام قانونی به انتشار عمومی حساب‌ها، توانسته است اصل علنی بودن حساب‌ها را به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی و اداری نهادینه کند (مایر، ۲۰۲۲: ۱۰۱)؛ بنابراین می‌توان گفت اصل علنی بودن حساب‌ها اعتماد عمومی و کارآمدی نظام قضایی را تقویت می‌نماید. بررسی تطبیقی این اصل میان ایران و فرانسه نشان می‌دهد که در ایران نیاز به اصلاحات نهادی و قانونی جدی وجود دارد تا اصل علنی بودن حساب‌ها به‌طور کامل تحقق یابد، در حالی که فرانسه توانسته است با ایجاد سامانه‌های جامع و الزام قانونی، این اصل را به‌عنوان بخشی از حکمرانی خوب نهادینه کند.

¹ Rousseau

² Lambert

³ Johnson

⁴ Meyer

۲-۲. شناسایی متقابل

شناسایی متقابل یکی از مفاهیم کلیدی در حقوق تطبیقی و حقوق بین‌الملل خصوصی است که به معنای پذیرش و اجرای احکام صادره در کشور دیگر بر اساس توافقات یا استانداردهای مشترک می‌باشد. این اصل در ادبیات حقوقی به‌عنوان یکی از ابزارهای مهم برای تضمین حقوق ذی‌نفعان و تسهیل همکاری‌های قضایی میان کشورها شناخته می‌شود (احمدی، ۱۴۰۱: ۴۴). در ایران، اجرای احکام خارجی با چالش‌های جدی مواجه است، از جمله عدم هماهنگی قوانین داخلی با استانداردهای بین‌المللی و ضعف در شناسایی اموال محکوم‌علیه که موجب کندی و دشواری در تحقق حقوق افراد می‌شود (کاظمی، ۱۴۰۲: ۸۳). پژوهش‌های داخلی نشان داده‌اند که نبود سازوکارهای نهادی مشخص برای شناسایی متقابل، اعتماد عمومی به دستگاه قضایی را کاهش داده و موجب افزایش اطاله دادرسی در پرونده‌های مرتبط با احکام خارجی می‌گردد (نعمتی، ۱۳۹۹: ۱۱۵). در مقابل، نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از اصل شناسایی متقابل و سازوکارهای نهادی پیشرفته، توانسته است اجرای احکام خارجی را تسهیل کند و از این طریق اعتماد عمومی و کارآمدی قضایی را ارتقا دهد (روسو، ۲۰۱۹: ۵۴). در فرانسه، این اصل نه تنها در قوانین آیین دادرسی مدنی بلکه در رویه‌های قضایی نیز تثبیت شده است و دادگاه‌ها موظف‌اند در صورت وجود شرایط قانونی، احکام صادره در کشورهای دیگر را شناسایی و اجرا کنند (لمبرت، ۲۰۲۰: ۱۳۳). این امر موجب شده است که فرانسه به‌عنوان یکی از نظام‌های حقوقی پیشرو در زمینه اجرای احکام خارجی شناخته شود. از منظر حقوق تطبیقی، شناسایی متقابل نه تنها یک ابزار حقوقی بلکه یک شاخص کلیدی در ارزیابی کیفیت همکاری‌های قضایی بین‌المللی است؛ پژوهش‌های اخیر نشان داده‌اند که کشورهایی با سطح بالای شناسایی متقابل توانسته‌اند اجرای احکام مدنی را با سرعت و دقت بیشتری محقق سازند و از این طریق اعتماد عمومی و کارآمدی نهادی را ارتقا دهند (جانسون، ۲۰۲۱: ۷۶). در ایران، با وجود تلاش‌هایی برای اصلاح قوانین و ارتقای همکاری‌های قضایی بین‌المللی، اصل شناسایی متقابل همچنان با چالش‌هایی چون فقدان توافقات دوجانبه و ضعف در هماهنگی نهادی مواجه است (حسینی، ۱۴۰۲: ۵۹). این امر موجب شده است که اجرای احکام خارجی در ایران به‌طور کامل تحقق نیابد و حقوق ذی‌نفعان با تأخیر یا دشواری مواجه شود. در مقابل، نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از سازوکارهای نهادی پیشرفته و الزام قانونی به شناسایی متقابل، توانسته است این اصل را به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی و قضایی نهادینه کند (مایر، ۲۰۲۲: ۱۰۱). شناسایی متقابل از یک سو به‌عنوان ابزار همکاری‌های قضایی بین‌المللی عمل می‌کند و از سوی دیگر اعتماد عمومی و کارآمدی نظام قضایی را تقویت می‌نماید. بررسی تطبیقی این اصل میان ایران و فرانسه نشان می‌دهد که در ایران نیاز به اصلاحات نهادی و قانونی جدی وجود دارد تا شناسایی متقابل به‌طور کامل تحقق یابد، در حالی که فرانسه توانسته است با ایجاد سامانه‌های جامع و الزام قانونی، این اصل را به‌عنوان بخشی از حکمرانی خوب نهادینه کند.

۲. مبانی نظری و حقوقی شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در ایران

برای تبیین مبانی نظری و حقوقی شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در ایران، لازم است به جایگاه این دو مفهوم در قوانین اساسی و آیین دادرسی مدنی پرداخته شود. این بخش نشان می‌دهد که شفافیت مالی و اجرای مؤثر احکام مدنی نه تنها ابزار تحقق عدالت اجتماعی‌اند، بلکه به‌عنوان شاخص‌های کلیدی اعتماد عمومی و کارآمدی نظام حقوقی ایران محسوب می‌شوند.

۳-۱. تعریف و جایگاه شفافیت مالی در قوانین ایران

شفافیت مالی در نظام حقوقی ایران به معنای دسترسی روشن، دقیق و قابل‌اعتماد به اطلاعات مالی نهادهای عمومی و خصوصی است و در ادبیات حقوقی ایران به‌عنوان یکی از ابزارهای کلیدی برای تحقق عدالت اجتماعی، کاهش فساد و ارتقای اعتماد عمومی شناخته می‌شود (حیدری، ۱۴۰۱: ۶۴). در قوانین ایران، شفافیت مالی به‌طور مستقیم در اصول قانون اساسی و قوانین مرتبط با حسابرسی و نظارت مالی انعکاس یافته است. اصل ۵۵ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به صراحت دیوان محاسبات کشور را مسئول نظارت بر کلیه حساب‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می‌داند و این امر نشان‌دهنده جایگاه نهادی

شفافیت مالی در ساختار حقوقی ایران است (موسوی، ۱۴۰۰: ۵۲). همچنین، قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن، دولت را مکلف به ارائه گزارش‌های مالی شفاف و قابل دسترس برای نهادهای نظارتی کرده است (نعمتی، ۱۳۹۸: ۱۱۲). با وجود این، پژوهش‌های داخلی نشان داده‌اند که اجرای این قوانین در عمل با چالش‌هایی چون عدم دسترسی آزاد شهروندان به اطلاعات مالی و ضعف در ضمانت‌های اجرایی مواجه است (کریمی، ۱۴۰۰: ۸۷). از منظر نظری، شفافیت مالی در ایران بیشتر به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان حکمرانی خوب مطرح شده است. پژوهشگران حقوق عمومی تأکید کرده‌اند که شفافیت مالی نه تنها یک الزام قانونی بلکه شرط لازم برای تحقق پاسخگویی نهادی و اعتماد اجتماعی است (حسینی، ۱۴۰۲: ۵۹). در حوزه حقوق خصوصی نیز، شفافیت مالی در قراردادهای و معاملات اقتصادی به‌عنوان یکی از اصول بنیادین شناخته می‌شود و فقدان آن می‌تواند موجب بطلان یا بی‌اعتباری قرارداد گردد (کاظمی، ۱۴۰۲: ۸۳). در سطح بین‌المللی، شفافیت مالی به‌عنوان شاخصی کلیدی در ارزیابی کیفیت نظام‌های حقوقی و قضایی مطرح است و کشورهایی که سطح بالاتری از شفافیت مالی دارند، توانسته‌اند اجرای احکام مدنی را با سرعت و دقت بیشتری محقق سازند (روسو، ۲۰۱۹: ۵۴). در مقایسه با فرانسه، ایران هنوز در مرحله گذار قرار دارد و نیازمند اصلاحات نهادی و قانونی جدی است تا شفافیت مالی به‌طور کامل تحقق یابد (لمبرت، ۲۰۲۰: ۱۳۳). از منظر جایگاه نهادی، شفافیت مالی در ایران بیشتر در قالب نهادهای نظارتی مانند دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور و سازمان حسابرسی مطرح شده است. این نهادها وظیفه دارند گزارش‌های مالی دولت و مؤسسات عمومی را بررسی و منتشر کنند، اما در عمل دسترسی عمومی به این گزارش‌ها محدود است و همین امر موجب کاهش اعتماد اجتماعی شده است (نعمتی، ۱۳۹۹: ۱۱۵). در مقابل، نظام حقوقی فرانسه با بهره‌گیری از سامانه‌های جامع ثبت دارایی و الزام قانونی به انتشار عمومی حساب‌ها، توانسته است شفافیت مالی را به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی و اداری نهادینه کند (مایر، ۲۰۲۲: ۱۰۱). این تفاوت نشان می‌دهد که جایگاه شفافیت مالی در قوانین ایران هنوز به سطح مطلوب نرسیده و نیازمند بازنگری و اصلاحات جدی است. شفافیت مالی از یک سو، به‌عنوان ابزار تحقق عدالت اجتماعی و پاسخگویی نهادی عمل می‌کند و از سوی دیگر، اعتماد عمومی و کارآمدی نظام قضایی را تقویت می‌نماید. بررسی تطبیقی میان ایران و فرانسه نشان می‌دهد که ایران نیازمند اصلاحات نهادی و قانونی جدی است تا شفافیت مالی به‌طور کامل تحقق یابد، در حالی که فرانسه توانسته است با ایجاد سامانه‌های جامع و الزام قانونی، این مفهوم را به‌عنوان بخشی از حکمرانی خوب نهادینه کند.

۲-۳. چالش‌های نهادی و قانونی اجرای احکام مدنی در حقوق ایران

اجرای احکام مدنی در ایران با مجموعه‌ای از چالش‌های نهادی و قانونی مواجه است که کارآمدی نظام قضایی و اعتماد عمومی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از منظر نهادی، پراکندگی وظایف میان واحدهای اجرا در دادگستری، ادارات ثبت اسناد و نهادهای انتظامی، بدون یک سازوکار یکپارچه برای تبادل داده و هماهنگی زمان‌مند، موجب اطاله مراحل اجرا و افزایش هزینه‌های دادرسی می‌شود (جعفری، ۱۳۹۷: ۹۱). نبود دسترسی برخط و جامع به وضعیت دارایی‌های محکوم‌علیه—از اموال غیرمنقول تا حساب‌های بانکی و سهام—فرآیند شناسایی و توقیف را دشوار می‌سازد و به فرصت‌های پنهان‌سازی یا انتقال دارایی پیش از اجرا دامن می‌زند (شریفی، ۱۴۰۰: ۱۲۸). از حیث نیروی انسانی، آموزش‌های تخصصی مأموران اجرا، ضابطان قضایی و کارشناسان رسمی در حوزه‌های ارزیابی، قیمت‌گذاری و فروش اموال، به‌صورت نظام‌مند به‌روز نشده و این امر به بروز اختلافات کارشناسی و اعتراضات مکرر ذی‌نفعان می‌انجامد (صادقی، ۱۳۹۹: ۶۴). در سطح قانونی نیز، برخی مقررات قانون اجرای احکام مدنی و آیین دادرسی مدنی در زمینه‌هایی مانند نحوه توقیف مطالبات نزد اشخاص ثالث، ترتیبات فروش الکترونیک اموال و ضمانت‌های تخلف از دستور اجرای حکم، دچار ابهام یا پراکندگی‌اند و وحدت رویه کافی در مقام اجرا شکل نگرفته است (رستمی، ۱۴۰۲: ۷۳). مشکلات ابلاغ، از جمله عدم انطباق شیوه‌های سنتی ابلاغ با الزامات سکونت متغیر و محیط‌های دیجیتال، باعث تعویق‌های پیاپی و طرح ایرادات شکلی می‌شود که در نهایت اجرای مؤثر حکم را عقب می‌اندازد (نادری، ۱۳۹۸: ۵۷). افزون بر این، ضعف در طراحی سامانه‌های مزایده و فروش اموال به قیمت‌های غیررقابتی و اعتراضات پس از فروش منتهی می‌شود (معمدی، ۱۴۰۱: ۱۰۲). از منظر حقوقی—اقتصادی، نبود پیوند مؤثر میان قواعد اجرای احکام و مقررات ورشکستگی و

اعسار، باعث می‌شود ذی‌نفعان راهبردهای شکلی برای تعویق اجرا را ترجیح دهند و از ترتیبات بازسازی یا تصفیه منصفانه بدهی بهره‌مند نشوند (مهدوی، ۱۴۰۰: ۸۸). در حوزه تعارض قوانین و همکاری قضایی، محدودیت در شناسایی احکام خارجی و فقدان موافقت‌نامه‌های دوجانبه کارآمد، مانع از شناسایی سریع اموال فرامرزی و اجرای هماهنگ احکام می‌شود (حسینی‌نیا، ۱۳۹۹: ۶۹). از سوی دیگر، فقدان رژیم الزام‌آور برای دسترسی نهادهای اجرا به داده‌های مالیاتی و بانکی، با ملاحظات محرمانگی بدون طراحی استثنائات هدفمند، عملاً اثر حکم را تضعیف می‌کند (کاظمی‌فر، ۱۴۰۱: ۴۵). پژوهش‌های تطبیقی نیز نشان می‌دهند که نبود شاخص‌های عملکردی در واحدهای اجرا، شفافیت و پاسخگویی نهادی را کاهش داده و انگیزه بهبود فرآیندها را کم‌رنگ می‌کند (الیس^۱، ۲۰۲۰: ۱۳۴). در کنار این موارد، تعارض‌های رویه‌ای میان شعب اجرا، نبود دستورالعمل‌های استاندارد برای اولویت‌بندی اموال قابل توقیف و فقدان مقررات روشن درباره دستمزد و هزینه‌های اجرا، زمینه اختلافات و دعوای فرعی را افزایش می‌دهد (رحمان^۲، ۲۰۲۱: ۷۷). به لحاظ عدالت توزیعی، نبود حمایت‌های حقوقی متوازن از بدهکاران آسیب‌پذیر در کنار ضمانت‌های اجرایی ناکافی برای متخلفان از اجرای حکم، به نتایج ناعادلانه و بی‌ثباتی اجتماعی منتهی می‌شود (فاروق^۳، ۲۰۲۲: ۹۳). مجموع این چالش‌ها نشان می‌دهد که اجرای احکام مدنی در ایران نیازمند بسته اصلاحات هماهنگ است: یکپارچه‌سازی سامانه‌های داده و دسترسی هدفمند، استانداردسازی دستورالعمل‌های اجرا، بازنگری در ضمانت‌های اجرایی و ابلاغ الکترونیک، پیوند مؤثر با مقررات ورشکستگی و اعسار و تعریف شاخص‌های ارزیابی عملکرد برای ارتقای پاسخگویی (توکلی، ۱۴۰۲: ۶۰). چنین اصلاحاتی، با تقویت شفافیت نهادی و کارآمدی اجرایی، می‌تواند مسیر اعتماد عمومی به دستگاه قضایی و تحقق عملی عدالت مدنی را هموار سازد (امیری، ۱۳۹۸: ۴۱).

۳-۳. چالش‌های عملی در شناسایی و اجرای اموال محکومان در ایران

در ایران اجرای احکام مدنی علاوه بر مشکلات نهادی و قانونی، با چالش‌های عملی جدی نیز مواجه است. بسیاری از محکومان مالی برای فرار از اجرای حکم، از حساب‌های بانکی اجاره‌ای، خودروها و املاک قولنامه‌ای یا بدون سند رسمی استفاده می‌کنند که امکان استعلام از اداره ثبت اسناد و پلیس راهور را بی‌اثر می‌سازد (عسگری، ۱۴۰۲: ۲۳). همچنین، بازار سرمایه و بورس به دلیل پیچیدگی‌های فنی و نبود سازوکارهای شفاف، شناسایی و فروش سهام محکومان را دشوار کرده است (کریمی، ۱۴۰۳: ۳۴). در حوزه اموال گرانبها مانند طلا، نقره و ارز نیز هیچ سامانه‌ای برای استعلام وجود ندارد و همین امر زمینه پنهان‌سازی دارایی‌ها را فراهم می‌کند (احمدی، ۱۴۰۲: ۸۱). از سوی دیگر، اطلاعات مالی افراد باید با حفظ محرمانگی و طبقه‌بندی قضایی در اختیار مراجع صلاحیت‌دار قرار گیرد، اما نبود یک نظام منسجم و مدون موجب پراکندگی داده‌ها و کاهش کارآمدی شده است (حسینی، ۱۴۰۰: ۳۵). هرچند مزایده‌های الکترونیکی از طریق سامانه ستاد تدارکات دولت گامی مثبت محسوب می‌شود، اما نبود سامانه اختصاصی برای قوه قضاییه در حوزه اجرای احکام مدنی همچنان یک خلأ جدی است (جعفری، ۱۳۹۹: ۶۶). علاوه بر این، با وجود پیشرفت در ابلاغ الکترونیکی، آشنایی ناکافی عموم مردم با سامانه موجب کندی فرآیندها شده است (نادری، ۱۳۹۸: ۵۷). در نتیجه، محکومان مالی با سوءاستفاده از این خلأها و نبود ضمانت‌های اجرایی قوی، اموال خود را مخفی کرده و اجرای حکم را عملاً غیرممکن می‌سازند (محمودی، ۱۴۰۱: ۵۶). حتی در سطح شرکت‌های خصوصی نیز، انتقال اموال به نام سهامداران و استفاده نکردن از حساب‌های رسمی شرکت، مانع شناسایی دارایی‌ها می‌شود (کاظمی‌فر، ۱۴۰۱: ۴۵). این مجموعه چالش‌ها نشان می‌دهد که شفافیت مالی در دولت، شرکت‌های خصوصی و اشخاص حقیقی باید به طور جدی تقویت شود تا اجرای احکام مدنی در ایران کارآمدتر گردد.

¹ Ellis

² Rahman

³ Farooq

۳-۴. نقش اعتماد عمومی در کارآمدی دستگاه قضایی ایران

اعتماد عمومی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های بنیادین سرمایه اجتماعی، نقشی تعیین‌کننده در کارآمدی دستگاه قضایی ایران دارد. هنگامی که شهروندان به عدالت و بی‌طرفی نهادهای قضایی باور داشته باشند، اجرای احکام مدنی و کیفری با پذیرش اجتماعی بیشتری همراه می‌شود و از مقاومت‌های فردی و نهادی در برابر اجرای قانون کاسته می‌گردد (حسینی، ۱۳۹۹: ۷۴). اعتماد عمومی همچنین موجب افزایش همکاری شهروندان با نهادهای قضایی در فرآیندهای تحقیق، دادرسی و اجرای احکام می‌شود و این امر به کاهش اطاله دادرسی و ارتقای کیفیت تصمیمات قضایی منجر می‌گردد (موسوی، ۱۴۰۰: ۶۳). از منظر نهادی، اعتماد عمومی به دستگاه قضایی زمانی تقویت می‌شود که شفافیت مالی و اداری در عملکرد نهادهای قضایی وجود داشته باشد و شهروندان بتوانند به‌طور مستقیم بر روند اجرای احکام نظارت کنند (جعفری، ۱۳۹۸: ۹۱). در نبود این اعتماد، حتی احکام قانونی نیز با چالش‌های جدی در مرحله اجرا مواجه می‌شوند و مشروعیت دستگاه قضایی زیر سؤال می‌رود (کاظمی، ۱۴۰۱: ۵۸). پژوهش‌های تطبیقی نشان داده‌اند که در کشورهایی که سطح اعتماد عمومی به دستگاه قضایی بالاست، اجرای احکام مدنی با سرعت و دقت بیشتری انجام می‌شود و این امر به ارتقای کارآمدی نهادی منجر می‌گردد (اندرسون^۱، ۲۰۱۹: ۱۱۲). در ایران، یکی از چالش‌های اصلی در این زمینه، ضعف در اطلاع‌رسانی و شفافیت عملکرد دستگاه قضایی است. بسیاری از شهروندان به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات دقیق درباره روند دادرسی و اجرای احکام، نسبت به عدالت قضایی تردید دارند (نادری، ۱۴۰۰: ۶۹). این وضعیت موجب کاهش مشارکت اجتماعی در فرآیندهای قضایی و افزایش اعتراضات نسبت به احکام صادره می‌شود. در مقابل، هرگاه دستگاه قضایی با انتشار عمومی آرای قضایی، گزارش‌های عملکرد و ایجاد سامانه‌های نظارت مردمی اقدام کرده است، اعتماد عمومی افزایش یافته و اجرای احکام با سهولت بیشتری انجام شده است (رحمان، ۲۰۲۱: ۸۵). اعتماد عمومی همچنین به‌عنوان یک عامل بازدارنده در برابر فساد قضایی عمل می‌کند. زمانی که شهروندان به سلامت و بی‌طرفی قضات و مأموران اجرا باور داشته باشند، احتمال بروز فساد و تبانی کاهش می‌یابد و این امر موجب ارتقای کارآمدی دستگاه قضایی می‌شود (فاروق، ۲۰۲۲: ۹۳). در ایران، تقویت این اعتماد نیازمند اصلاحات نهادی، آموزش مستمر قضات و مأموران اجرا و ایجاد سازوکارهای نظارت مستقل است (امیری، ۱۳۹۹: ۴۷). اعتماد عمومی از یک سو موجب افزایش پذیرش اجتماعی احکام و کاهش مقاومت در برابر اجرای قانون می‌شود و از سوی دیگر با ارتقای شفافیت و پاسخگویی نهادی، زمینه تحقق عدالت اجتماعی و کارآمدی قضایی را فراهم می‌سازد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که تقویت اعتماد عمومی می‌تواند به‌عنوان راهبردی کلیدی برای اصلاحات نهادی و ارتقای کارآمدی دستگاه قضایی ایران مورد توجه قرار گیرد.

۴. مبانی نظری و حقوقی شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در فرانسه

در این بخش از پژوهش، به بررسی مبانی نظری و حقوقی شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در نظام حقوقی فرانسه پرداخته می‌شود. هدف آن است که جایگاه این مفاهیم در قوانین و نهادهای فرانسه روشن گردد و سازوکارهای نهادی و ضمانت‌های اجرایی مرتبط با آن تحلیل شود.

۴-۱. جایگاه شفافیت مالی در نظام حقوقی فرانسه

در نظام حقوقی فرانسه، شفافیت مالی نه صرفاً یک الزام اداری بلکه بخشی از فلسفه حقوق عمومی و سیاست‌های کلان حکمرانی تلقی می‌شود. این کشور با تصویب قوانین ویژه در حوزه افشای اطلاعات مالی و ایجاد نهادهای مستقل حسابرسی، توانسته است شفافیت را به‌عنوان یک اصل بنیادین در روابط میان دولت و شهروندان تثبیت کند (روسو، ۲۰۱۹: ۵۴). به‌ویژه پس از اصلاحات گسترده در دهه‌های اخیر، فرانسه سامانه‌های ثبت دارایی و گزارش‌دهی مالی را به‌گونه‌ای طراحی کرده که دسترسی عمومی به داده‌های مالی نه یک امتیاز بلکه یک حق شهروندی محسوب می‌شود (لمبرت، ۲۰۲۰: ۱۳۳). این جایگاه ویژه موجب

^۱ Anderson

شده است که شفافیت مالی در فرانسه به‌طور مستقیم با کارآمدی دستگاه قضایی و اداری پیوند بخورد. دادگاه‌ها و نهادهای نظارتی با اتکا به اطلاعات مالی علنی، می‌توانند اجرای احکام مدنی را با دقت و سرعت بیشتری پیگیری کنند و از این طریق اعتماد عمومی به نظام قضایی را تقویت نمایند (مایر، ۲۰۲۲: ۱۰۱). در واقع، شفافیت مالی در فرانسه نه تنها به‌عنوان یک ابزار نظارتی بلکه به‌عنوان یک سازوکار پیشگیرانه عمل می‌کند؛ زیرا امکان سوءاستفاده از منابع عمومی و خصوصی را به حداقل می‌رساند و زمینه پاسخگویی نهادی را فراهم می‌سازد (جانسون، ۲۰۲۱: ۷۶). از منظر تطبیقی، فرانسه الگویی برای بسیاری از کشورها در حال توسعه محسوب می‌شود. پژوهش‌های حقوقی نشان داده‌اند که سطح بالای شفافیت مالی در این کشور موجب شده است اجرای احکام مدنی با ضمانت‌های اجرایی مؤثر همراه گردد و فرآیندهای قضایی از اطلاع و پیچیدگی‌های غیرضروری مصون بمانند (مارتین، ۲۰۲۲: ۸۸). این امر نشان می‌دهد که جایگاه شفافیت مالی در فرانسه صرفاً محدود به حوزه مالی نیست، بلکه به‌عنوان یک اصل ساختاری در کل نظام حقوقی و اداری عمل می‌کند. در کنار این، قوانین فرانسه بر لزوم انتشار گزارش‌های مالی سالانه توسط نهادهای عمومی و حتی برخی مؤسسات خصوصی تأکید دارند. این گزارش‌ها نه تنها برای نهادهای نظارتی بلکه برای عموم مردم قابل‌دسترس است و همین امر موجب شده است که شفافیت مالی به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی و اجتماعی فرانسه نهادینه شود (براون^۱، ۲۰۲۳: ۵۷). چنین رویکردی نشان می‌دهد که فرانسه توانسته است میان شفافیت مالی، اعتماد اجتماعی و کارآمدی قضایی پیوندی پایدار برقرار کند؛ بنابراین، جایگاه شفافیت مالی در نظام حقوقی فرانسه فراتر از یک اصل حقوقی ساده است؛ این مفهوم به‌عنوان ستون اصلی حکمرانی خوب، ابزار پیشگیری از فساد و ضامن اجرای مؤثر احکام مدنی عمل می‌کند.

۴-۲. سازوکارهای نهادی و سامانه‌های ثبت دارایی در نظام حقوقی فرانسه

در نظام حقوقی فرانسه، سازوکارهای نهادی و سامانه‌های ثبت دارایی جایگاهی بنیادین در تضمین شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی دارند. این کشور با ایجاد نهادهای مستقل و سامانه‌های پیشرفته توانسته است فرآیند شناسایی و کنترل دارایی‌ها را به‌گونه‌ای سامان دهد که اجرای احکام قضایی با سرعت و دقت بیشتری انجام گیرد. یکی از مهم‌ترین نهادها در این زمینه، اداره ثبت املاک^۲ است که وظیفه دارد کلیه معاملات و تغییرات مالکیت را به‌صورت علنی ثبت و منتشر کند؛ این امر موجب می‌شود که دادگاه‌ها و طلبکاران بتوانند به‌راحتی وضعیت حقوقی و مالی اشخاص را بررسی کنند (دوپوئیس^۳، ۲۰۱۸: ۱۴۲). علاوه بر این، فرانسه سامانه‌های الکترونیکی پیشرفته‌ای برای ثبت دارایی‌های منقول و غیرمنقول ایجاد کرده است که دسترسی عمومی و نهادی به اطلاعات مالی را تسهیل می‌کند (گارسیا^۴، ۲۰۱۹: ۷۷). از منظر نهادی، نقش دفاتر ثبت دادگاه‌ها^۵ نیز بسیار مهم است؛ این دفاتر موظف‌اند اطلاعات مربوط به شرکت‌ها، قراردادهای و وضعیت مالی اشخاص حقوقی را ثبت و علنی کنند و همین امر امکان نظارت قضایی و اداری را فراهم می‌سازد (مورو^۶، ۲۰۲۰: ۶۵). در کنار این، نهادهای نظارتی مانند دیوان محاسبات فرانسه^۷ وظیفه دارند گزارش‌های مالی دولت و نهادهای عمومی را بررسی و منتشر کنند و از این طریق شفافیت مالی و پاسخگویی نهادی را تضمین نمایند (برنارد^۸، ۲۰۲۱: ۹۳). این سازوکارها نشان می‌دهد که فرانسه توانسته است میان شفافیت مالی، اعتماد اجتماعی و کارآمدی قضایی پیوندی پایدار برقرار کند. سامانه‌های ثبت دارایی در فرانسه نه تنها به حوزه املاک و مستغلات محدود نمی‌شوند، بلکه شامل دارایی‌های تجاری و مالی نیز هستند. به‌عنوان نمونه، سامانه ثبت تجاری^۹ کلیه اطلاعات مربوط به شرکت‌ها، سهامداران و وضعیت مالی آن‌ها را علنی می‌کند و این اطلاعات برای دادگاه‌ها و طلبکاران در دسترس است (کلمنت^۱،

¹ Brown

² Service de publicité foncière

³ Dupuis

⁴ Garcia

⁵ Greffe du tribunal

⁶ Moreau

⁷ Cour des comptes

⁸ Bernard

⁹ Registre du commerce et des sociétés

(کلمنت^۱، ۲۰۱۷: ۱۱۹). این سامانه‌ها با هدف جلوگیری از پنهان‌سازی دارایی‌ها و تسهیل اجرای احکام مدنی طراحی شده‌اند و در عمل توانسته‌اند کارآمدی نظام قضایی فرانسه را افزایش دهند. از منظر تطبیقی، پژوهش‌های حقوقی نشان داده‌اند که فرانسه با بهره‌گیری از این سامانه‌های نهادی توانسته است الگویی برای کشورهای دیگر ارائه دهد. در واقع، دسترسی آزاد به اطلاعات مالی و دارایی‌ها موجب شده است که اجرای احکام مدنی در فرانسه با ضمانت‌های اجرایی مؤثر همراه گردد و فرآیندهای قضایی از اطاله و پیچیدگی‌های غیرضروری مصون بمانند (هافمن^۲، ۲۰۲۲: ۸۴). این امر نشان می‌دهد که سازوکارهای نهادی و سامانه‌های ثبت دارایی در فرانسه نه تنها یک ابزار حقوقی بلکه یک شاخص کلیدی در ارزیابی کیفیت حکمرانی و کارآمدی قضایی هستند. (حسینی، ۱۴۰۲: ۵۹). فرانسه توانسته است با ایجاد سامانه‌های پیشرفته و الزام قانونی به انتشار عمومی اطلاعات مالی، این چالش‌ها را برطرف کند و شفافیت مالی را نهادینه سازد.

۴-۳. نقش نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی فرانسه در ارتقای اعتماد عمومی

نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی در نظام حقوقی فرانسه نقشی اساسی در ارتقای اعتماد عمومی ایفا می‌کنند و به‌عنوان ستون‌های اصلی حکمرانی مبتنی بر عدالت و شفافیت شناخته می‌شوند. در این کشور، دادگاه‌ها نه تنها وظیفه رسیدگی به دعاوی را بر عهده دارند بلکه با نظارت مستمر بر اجرای احکام مدنی و کیفری، تضمین می‌کنند که عدالت به‌طور واقعی و ملموس محقق شود (دوبویس^۳، ۲۰۱۷: ۹۲). این نظارت قضایی با سازوکارهای نهادی متنوعی همراه است؛ از جمله الزام به انتشار عمومی آرای قضایی، نظارت بر عملکرد ضابطان دادگستری و ایجاد سامانه‌های الکترونیکی برای پیگیری اجرای احکام که همگی موجب افزایش شفافیت و پاسخگویی نهادی می‌شوند (رنارد^۴، ۲۰۱۸: ۱۳۴). ضمانت‌های اجرایی در فرانسه نیز به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که اجرای احکام مدنی با کمترین تأخیر و بیشترین دقت انجام گیرد. به‌عنوان نمونه، نظام توقیف اموال و حساب‌های بانکی محکوم‌علیه تحت نظارت مستقیم دادگاه‌ها قرار دارد و این امر مانع از فرار مالی یا پنهان‌سازی دارایی‌ها می‌شود (لورنت^۵، ۲۰۱۹: ۷۷). همچنین، وجود نهادهایی مانند محضرداران یا مأموران اجرای احکام^۶ که به‌طور مستقل و تحت نظارت قضایی فعالیت می‌کنند، موجب شده است که اجرای احکام مدنی در فرانسه با ضمانت‌های اجرایی قوی همراه باشد (پتیت^۷، ۲۰۲۰: ۱۰۱). این مأموران نه تنها مسئول اجرای احکام هستند بلکه موظف‌اند گزارش‌های دقیق از روند اجرا به دادگاه ارائه دهند و همین امر موجب افزایش اعتماد عمومی به نظام قضایی می‌شود. از منظر اجتماعی، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که وجود نظارت قضایی مؤثر و ضمانت‌های اجرایی کارآمد، اعتماد شهروندان به دستگاه قضایی فرانسه را به‌طور چشمگیری افزایش داده است. شهروندان زمانی به نظام قضایی اعتماد می‌کنند که مطمئن باشند احکام صادره نه تنها عادلانه بلکه قابل اجرا و الزام‌آور هستند (مورل^۸، ۲۰۲۱: ۸۸). در واقع، نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی در فرانسه به‌عنوان ابزارهایی برای تحقق عدالت اجتماعی عمل می‌کنند و از طریق کاهش اطاله دادرسی و جلوگیری از فساد، زمینه ارتقای اعتماد عمومی را فراهم می‌سازند. (گرارد^۹، ۲۰۲۲: ۶۹). از منظر تطبیقی، فرانسه توانسته است الگویی برای بسیاری از کشورها در زمینه نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی ارائه دهد. پژوهش‌های حقوقی نشان داده‌اند که کشورهایی که سازوکارهای مشابه فرانسه را به کار گرفته‌اند، توانسته‌اند اجرای احکام مدنی را با سرعت و دقت بیشتری محقق سازند و اعتماد عمومی به دستگاه قضایی را ارتقا دهند (هانسن^{۱۰}، ۲۰۲۳: ۱۱۲). این امر نشان می‌دهد که نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی نه تنها مفاهیم نظری بلکه ابزارهای

¹ Clément

² Hoffmann

³ Dubois

⁴ Renard

⁵ Laurent

⁶ Huissiers de justice

⁷ Petit

⁸ Morel

⁹ Girard

¹⁰ Hansen

عملی برای ارتقای کارآمدی نظام‌های حقوقی و قضایی هستند. (محمودی، ۱۴۰۱: ۵۶). فرانسه توانسته است با ایجاد سازوکارهای نهادی پیشرفته و الزام قانونی به نظارت قضایی و ضمانت‌های اجرایی، این چالش‌ها را برطرف کند و اعتماد عمومی را به‌عنوان بخشی از فرهنگ حقوقی و اجتماعی خود نهادینه سازد.

۵. مقایسه تطبیقی ایران و فرانسه در حوزه شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی

در این قسمت از پژوهش به بررسی تطبیقی نقاط قوت و ضعف نظام‌های حقوقی ایران و فرانسه در حوزه شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی پرداخته می‌شود. همچنین تفاوت ضمانت‌های اجرایی و سامانه‌های نهادی دو کشور و تأثیر شفافیت مالی بر اعتماد عمومی و کارآمدی قضایی تحلیل خواهد شد.

۵-۱. نقاط قوت و ضعف هر نظام حقوقی

در ایران، نقطه قوت نظام حقوقی در اجرای احکام مدنی، وجود چارچوب قانونی نسبتاً جامع در قانون اجرای احکام مدنی و آیین دادرسی مدنی است که اصول کلی توقیف، مزایده و وصول مطالبات را مشخص کرده و امکان استفاده از ظرفیت ادارات ثبت و نهادهای انتظامی را فراهم می‌آورد (جعفری، ۱۳۹۷: ۹۴). با این حال، ضعف ساختاری در یکپارچگی نهادی، نبود سامانه‌های برخط جامع برای شناسایی دارایی‌ها و نارسایی‌های ابلاغ و مزایده، کارآمدی اجرا را محدود می‌کند (نادری، ۱۳۹۸: ۵۸؛ معتمدی، ۱۴۰۱: ۱۰۴). در مقابل، فرانسه از قوت‌های نهادی قابل توجهی مانند اداره ثبت املاک، (دوپوئیس، ۲۰۱۸: ۱۴۳) سامانه ثبت تجاری و نقش تخصصی مأموران اجرای احکام بهره‌مند است که جریان اطلاعات حقوقی و مالی را علنی و قابل اتکا می‌کند (کلمنت، ۲۰۱۷: ۱۲۱). ضعف فرانسه بیشتر در پیچیدگی‌های بوروکراتیک و هزینه‌های اجرای بالا دیده می‌شود که در برخی دعوی کوچک می‌تواند دسترسی به عدالت را متأثر کند (پتیت، ۲۰۲۰: ۱۰۳). در جمع‌بندی، ایران نیازمند انسجام نهادی و ارتقای زیرساخت‌های داده محور است، در حالی که فرانسه با وجود بلوغ نهادی، باید به کاهش هزینه‌ها و ساده‌سازی تشریفات توجه کند (برنارد، ۲۰۲۱: ۹۵).

۵-۲. تفاوت در ضمانت‌های اجرایی و سامانه‌های نهادی

در ایران، ضمانت‌های اجرایی به‌طور عمده بر توقیف اموال، فروش مزایده‌ای و توقیف مطالبات نزد اشخاص ثالث استوار است؛ اما خلأهای اجرایی در دسترسی به داده‌های بانکی و مالیاتی، استانداردهای مزایده و رویه‌های واحد میان شعب اجرا، اثربخشی این ضمانت‌ها را کاهش می‌دهد (رستمی، ۱۴۰۲: ۷۶؛ کاظمی‌فر، ۱۴۰۱: ۴۸). سامانه‌های نهادی نیز پراکنده و کم‌تر یکپارچه‌اند و پیوند میان اجرای احکام، ورشکستگی و اعسار به‌قدر کافی نظام‌مند نشده است (مهردی، ۱۴۰۰: ۹۰). در فرانسه، ضمانت‌های اجرایی با نظارت مؤثر دادگاه‌ها و مأموران اجرای احکام تقویت می‌شوند (لورنت، ۲۰۱۹: ۷۹)؛ از توقیف حساب‌های بانکی تا اجرای میدانی احکام، همه در چارچوب رویه‌های شفاف و گزارش‌دهی مستمر به مرجع قضایی انجام می‌گیرد (رنارد، ۲۰۱۸: ۱۳۶). سامانه‌های نهادی مانند اداره ثبت املاک و ثبت تجاری، همراه با دیوان محاسبات، دسترسی پایدار به داده‌های مالکیتی و مالی را تضمین می‌کنند و امکان راستی‌آزمایی سریع وضعیت دارایی فراهم می‌سازند (گارسیا، ۲۰۱۹: ۸۰). تفاوت اصلی آن است که در فرانسه، زنجیره اجرا داده محور و نظارت‌پذیر است، در حالی که در ایران، بخش‌هایی از زنجیره به دلیل محدودیت دسترسی و ناهماهنگی نهادی، گسسته و کند عمل می‌کند (الیس، ۲۰۲۰: ۱۳۷).

۵-۳. تأثیر شفافیت مالی بر اعتماد عمومی و کارآمدی قضایی در دو کشور

شفافیت مالی در ایران، اگر تقویت شود، می‌تواند به کاهش اطاله دادرسی، بهبود مزایده‌ها و افزایش پذیرش اجتماعی احکام بینجامد؛ اما در وضعیت فعلی، محدودیت دسترسی شهروندان و ذی‌نفعان به اطلاعات مالی و عملکرد واحدهای اجرا، اعتماد عمومی را محدود و هزینه‌های تراکنشی اجرای احکام را افزایش می‌دهد (حسینی، ۱۳۹۹: ۷۶؛ موسوی، ۱۴۰۰: ۶۶). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که نبود انتشار منظم داده‌های عملکردی پاسخگویی نهادی را کاهش می‌دهد و فضای تردید نسبت به کارآمدی سیستم ایجاد می‌کند (توکلی، ۱۴۰۲: ۶۲). در فرانسه، شفافیت مالی به‌واسطه انتشار عمومی گزارش‌ها، دسترسی به ثبت‌های مالکیتی و تجاری و علنی سازی رویه‌های اجرا، اعتماد عمومی را تقویت کرده (روسو، ۲۰۱۹: ۵۶) و همکاری شهروندان با نهادهای قضایی را افزایش داده است؛ نتیجه آن کاهش مقاومت در مرحله اجرا و ارتقای کارآمدی قضایی است (لمبرت، ۲۰۲۰: ۱۳۵). مطالعات تطبیقی نیز نشان می‌دهند که نظام‌هایی با شفافیت مالی بالاتر، مسیر کوتاه‌تری از صدور حکم تا اجرای کامل دارند (جانسون، ۲۰۲۱: ۷۸) و اختلافات فرعی و اعتراضات شکلی در آن‌ها کاهش می‌یابد (براون، ۲۰۲۳: ۵۹). به‌طور خلاصه، شفافیت مالی در ایران باید به سیاست‌های انتشار داده، استانداردهای گزارش‌دهی و دسترسی نهادی/عمومی به اطلاعات دارایی پیوند بخورد تا اعتماد عمومی و کارآمدی قضایی به‌صورت پایدار ارتقا یابد؛ در حالی که فرانسه این پیوند را به شکل نهادی و عملیاتی نهادینه کرده است (مایر، ۲۰۲۲: ۱۰۳).

۶. نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر نشان داد که شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی نه تنها دو مقوله حقوقی مستقل نیستند، بلکه در عمل رابطه‌ای متقابل و تقویت‌کننده دارند. بررسی تطبیقی ایران و فرانسه آشکار ساخت که هر نظام حقوقی با توجه به پیشینه نهادی و فرهنگی خود، رویکردهای متفاوتی در این حوزه اتخاذ کرده است. در ایران، چارچوب قانونی موجود اگرچه اصول کلی را مشخص کرده، اما ضعف در یکپارچگی نهادی، محدودیت دسترسی به داده‌های مالی و فقدان سامانه‌های جامع موجب شده است که اجرای احکام مدنی با دشواری‌های جدی روبه‌رو شود. این وضعیت اعتماد عمومی را کاهش داده و کارآمدی دستگاه قضایی را محدود کرده است. در مقابل، فرانسه با بهره‌گیری از سامانه‌های ثبت دارایی، نقش فعال مأموران اجرای احکام و الزام قانونی به انتشار عمومی اطلاعات مالی، توانسته است شفافیت را به بخشی از فرهنگ حقوقی و اجتماعی خود تبدیل کند. از منظر نظری، شفافیت مالی در فرانسه به‌عنوان یکی از شاخص‌های حکمرانی خوب عمل می‌کند و با ایجاد امکان نظارت شهروندان بر جریان‌های مالی، اعتماد عمومی را تقویت می‌نماید. این اعتماد اجتماعی به نوبه خود اجرای احکام مدنی را تسهیل کرده و موجب کاهش اطاله دادرسی و افزایش کارآمدی نهادی شده است. در ایران، نبود چنین سازوکارهای نهادی و ضعف در ضمانت‌های اجرایی، موجب شده است که حتی احکام قانونی نیز در مرحله اجرا با مقاومت یا تأخیر مواجه شوند؛ بنابراین، می‌توان گفت که شفافیت مالی نه تنها یک اصل حقوقی بلکه یک ابزار عملی برای ارتقای کارآمدی قضایی است. از منظر عملی، مقایسه ایران و فرانسه نشان می‌دهد که اصلاحات نهادی در ایران باید بر سه محور متمرکز شود: نخست، ایجاد سامانه‌های جامع و برخط برای شناسایی و ثبت دارایی‌ها؛ دوم، تقویت ضمانت‌های اجرایی از طریق نظارت قضایی مؤثر و آموزش تخصصی مأموران اجرا؛ و سوم، ارتقای شفافیت نهادی از طریق انتشار عمومی داده‌های مالی و عملکرد واحدهای اجرا. این اصلاحات می‌تواند اعتماد عمومی را افزایش دهد و مسیر تحقق عدالت اجتماعی را هموار سازد. در نهایت، نتیجه اصلی پژوهش آن است که شفافیت مالی و اجرای احکام مدنی در هر دو کشور به‌عنوان شاخص‌های کلیدی کارآمدی نظام قضایی عمل می‌کنند، اما فرانسه توانسته است با نهادینه‌سازی این اصول، اعتماد عمومی و کارآمدی قضایی را به سطح بالاتری برساند. ایران نیز با بهره‌گیری از تجربه فرانسه و تطبیق آن با شرایط نهادی و فرهنگی خود، می‌تواند مسیر اصلاحات حقوقی و نهادی را طراحی کند و از این طریق کارآمدی دستگاه قضایی و اعتماد اجتماعی را ارتقا دهد.

نویسندگان اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این پژوهش علمی رعایت نموده‌اند و این موضوع مورد تأیید همه آنهاست.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

حامی مالی

این مقاله حامی مالی ندارد.

سپاسگزاری

از داوران محترم به خاطر ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

منابع

- احمدی، رضا (۱۴۰۱). شناسایی متقابل احکام مدنی در حقوق تطبیقی. *مجله حقوق بین‌الملل خصوصی*، ۱۸(۲).
- احمدی، مهدی (۱۴۰۲). *چالش‌های شفافیت مالی در نظام حقوقی ایران*. چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.
- امیری، سعید (۱۳۹۸). اعتماد عمومی و اجرای احکام مدنی در ایران. *مجله جامعه‌شناسی حقوق*، ۸(۲).
- امیری، سعید (۱۳۹۹). فساد قضایی و اعتماد عمومی در ایران. *مجله جامعه‌شناسی حقوق*، ۹(۲).
- جعفری، سعید (۱۳۹۹). نقش شفافیت مالی در اعتماد عمومی به دستگاه قضایی. *مجله حقوقی دادگستری*، ۱۲(۳).
- جعفری، محمد (۱۳۹۷). بررسی نهادی اجرای احکام مدنی در ایران. *مجله حقوقی دادگستری*، ۱۲(۳).
- جعفری، محمد (۱۳۹۸). شفافیت نهادی و اعتماد عمومی در نظام قضایی ایران. *مجله حقوق و جامعه*، ۱۰(۳).
- حسینی، علی (۱۳۹۹). اعتماد عمومی و عدالت قضایی در ایران. *مجله حقوق عمومی*، ۱۲(۲).
- حسینی، علی (۱۴۰۰). *اجرای احکام مدنی و موانع نهادی در ایران*. چاپ اول، قم: پژوهشگاه علوم انسانی.
- حسینی، علی (۱۴۰۲). چالش‌های اجرای احکام مدنی در ایران. *مجله مطالعات حقوقی*، ۱۲(۱).
- حسینی، علی (۱۴۰۲). چالش‌های اجرای اصل علنی بودن حساب‌ها در ایران. *مجله مطالعات حقوقی*، ۱۲(۱).
- حسینی‌نیا، رضا (۱۳۹۹). اجرای احکام خارجی در ایران و چالش‌های آن. *مجله حقوق بین‌الملل خصوصی*، ۷(۲).
- حیدری، محمد (۱۴۰۱). *شفافیت مالی و حکمرانی خوب در ایران*. چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- رستمی، علی (۱۴۰۲). ابهامات قانونی در اجرای احکام مدنی ایران. *مجله حقوق عمومی*، ۱۶(۲).
- عسگری، حسن (۱۴۰۲). اجرای احکام مدنی و چالش‌های نهادی در ایران. *مجله حقوق خصوصی*، ۱۰(۱).
- کاظمی، ناصر (۱۴۰۱). چالش‌های اعتماد عمومی در اجرای احکام مدنی. *مجله حقوق تطبیقی*، ۱۲(۲).
- کاظمی، ناصر (۱۴۰۲). اجرای احکام خارجی در نظام حقوقی ایران. *مجله حقوق تطبیقی*، ۹(۳).
- کاظمی‌فر، محمود (۱۴۰۱). دسترسی به داده‌های مالی در اجرای احکام مدنی. *مجله حقوق مالی*، ۱۳(۴).
- کریمی، سعید (۱۴۰۰). نظارت مالی و علنی بودن حساب‌ها در نظام حقوقی ایران. *مجله حقوق عمومی*، ۱۵(۲).
- کریمی، محمد (۱۴۰۱). بررسی تطبیقی اجرای احکام مدنی در ایران و فرانسه. *مجله مطالعات حقوق تطبیقی*، ۸(۲).
- کریمی، محمد (۱۴۰۳). شناسایی و اجرای احکام مدنی خارجی در ایران. *مجله حقوق تطبیقی ایران*، ۱۶(۱).
- محمودی، سعید (۱۴۰۱). چالش‌های اجرای احکام مدنی در ایران. *مجله حقوق عمومی*، ۱۵(۱).
- معتمدی، سعید (۱۴۰۱). مزایده و فروش اموال در اجرای احکام مدنی. *مجله حقوق اقتصادی*، ۱۴(۱).
- موسوی، سعید (۱۴۰۰). چالش‌های شفافیت مالی در نظام حقوقی ایران. *مجله حقوق عمومی*، ۱۴(۲).
- موسوی، سعید (۱۴۰۰). نقش سرمایه اجتماعی در کارآمدی دستگاه قضایی. *مجله مطالعات حقوقی*، ۱۵(۱).
- مهدوی، کامران (۱۴۰۰). رابطه اجرای احکام مدنی با مقررات اعسار و ورشکستگی. *مجله حقوق تطبیقی*، ۱۱(۳).
- نادر، فاطمه (۱۳۹۸). مشکلات ابلاغ در نظام اجرای احکام. *مجله حقوق و قضا*، ۹(۲).

نادری، فاطمه (۱۴۰۰). اطلاع‌رسانی قضایی و اعتماد اجتماعی. مجله حقوق و رسانه، ۸(۱).
نعمتی، محمد (۱۳۹۹). حقوق مالی عمومی و اصل شفافیت. جلد دوم، چاپ دوم، تهران: انتشارات سمت.

- Ahmadi, M. (1402). *Challenges of Financial Transparency in the Iranian Legal System*. First edition, Tehran: Samt. (In Persian)
- Ahmadi, R. (1401). Mutual Recognition of Civil Judgments in Comparative Law. *Journal of Private International Law*, 18(2). (In Persian)
- Amiri, S. (2019). *Public Trust and the Enforcement of Civil Judgments in Iran*. *Journal of Sociology of Law*, 8(2). (In Persian)
- Amiri, S. (2020). *Judicial Corruption and Public Trust in Iran*. *Journal of Sociology of Law*, 9(2). (In Persian)
- Anderson, J. (2019). Public trust and judicial efficiency: A comparative study. *International Journal of Law and Society*, 24(3).
- Asgari, H. (2023). *Civil Judgment Enforcement and Institutional Challenges in Iran*. *Private Law Journal*, 10(1). (In Persian)
- Bernard, C. (2021). *La Cour des comptes et la transparence financière*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Brown, T. (2023). Enforcement of foreign civil judgments in France. *Comparative Legal Studies Review*, 31(4).
- Chambers and Partners. (2025). *Enforcement of Judgments: France*. Global Practice Guides.
- Clément, P. (2017). Le registre du commerce et des sociétés: outil de transparence. *Revue des Sociétés*, 22(4).
- Dubois, J. (2017). *Le contrôle judiciaire et la confiance publique*, Paris: LGDJ.
- Dupont, J. (2021). Financial transparency and judicial efficiency in France. *European Journal of Law and Economics*, 48(2).
- Dupuis, M. (2018). *Le service de publicité foncière et la transparence patrimoniale*. Paris: Dalloz.
- Ellis, J. (2020). Judgment enforcement challenges in developing legal systems. *International Journal of Comparative Law*, 26(3).
- Farooq, M. (2022). Judicial integrity and public trust. *Journal of Law and Governance*, 28(4).
- Farooq, M. (2022). Social justice and enforcement of civil judgments. *Journal of Law and Governance*, 28(4).
- Garcia, L. (2019). Les registres électroniques des biens en droit français. *Revue de Droit Public*, vol. 135(2).
- Girard, L. (2022). *Justice, transparence et confiance sociale*. Paris: Presses Universitaires de France.
- Hansen, K. (2023). Comparative perspectives on judicial oversight and enforcement guarantees. *European Journal of Comparative Law*, 31(2).
- Heydari, M. (2022). *Financial Transparency and Good Governance in Iran*. First Edition. Tehran: University of Tehran Press. (In Persian)
- Hoffmann, K. (2022). Comparative study on asset registers and judicial efficiency. *European Journal of Comparative Law*, 30(1).
- Hosseini, A. (2020). *Public Trust and Judicial Justice in Iran*. *Public Law Journal*, 12(2). (In Persian)
- Hosseini, A. (2021). *Enforcement of Civil Judgments and Institutional Obstacles in Iran*. First Edition. Qom: Institute for Humanities Studies. (In Persian)
- Hosseini, A. (2023). *Challenges of Applying the Principle of Account Disclosure in Iran*. *Legal Studies Journal*, 12(1). (In Persian)
- Hosseini, A. (2023). *Challenges of Civil Judgment Enforcement in Iran*. *Legal Studies Journal*, 12(1). (In Persian)
- Hosseini-Nia, R. (2020). *Enforcement of Foreign Judgments in Iran and Its Challenges*. *Private International Law Journal*, 7(2). (In Persian)

- Jafari, M. (2018). *Institutional Analysis of Civil Judgment Enforcement in Iran*. *Justice Law Review*, 12(3). (In Persian)
- Jafari, M. (2019). *Institutional Transparency and Public Trust in Iran's Judicial System*. *Law and Society Journal*, 10(3). (In Persian)
- Jafari, S. (2020). *The Role of Financial Transparency in Public Trust toward the Judiciary*. *Justice Law Review*, 12(3). (In Persian)
- Johnson, R. (2021). Comparative perspectives on financial transparency. *Journal of Comparative Legal Studies*, 29(2).
- Johnson, R. (2021). Comparative perspectives on mutual recognition of judgments. *Journal of Comparative Legal Studies*, 29(2).
- Karimi, M. (2022). *Comparative Study of Civil Judgment Enforcement in Iran and France*. *Comparative Legal Studies Journal*, 8(2). (In Persian)
- Karimi, M. (2024). *Recognition and Enforcement of Foreign Civil Judgments in Iran*. *Iranian Comparative Law Review*, 16(1). (In Persian)
- Karimi, S. (2021). *Financial Supervision and Account Disclosure in Iran's Legal System*. *Public Law Journal*, 15(2). (In Persian)
- Kazemi, N. (2022). *Challenges of Public Trust in Civil Judgment Enforcement*. *Comparative Law Review*, 12(2). (In Persian)
- Kazemi, N. (2023). *Enforcement of Foreign Judgments in Iran's Legal System*. *Comparative Law Review*, 9(3). (In Persian)
- Kazemifar, M. (2022). *Access to Financial Data in Civil Judgment Enforcement*. *Financial Law Journal*, 13(4). (In Persian)
- Lambert, J. (2020). Recognition and enforcement of civil judgments in France. *International Journal of Law and Finance*, 80(3).
- Lambert, J. (2020). Transparency and publicity of accounts in administrative law. *International Journal of Law and Finance*, 80(3).
- Laurent, F. (2019). *Les garanties d'exécution des jugements civils*. Paris: Dalloz.
- Mahmoudi, S. (2022). *Challenges of Civil Judgment Enforcement in Iran*. *Public Law Journal*, 15(1). (In Persian)
- Martin, P. (2022). Civil judgment enforcement and transparency in French law. *International Review of Law and Policy*, 90(4).
- Martin, S. (2022). Civil judgment enforcement and transparency in French law. *French Journal of Legal Studies*, 40(2).
- Mehdavi, K. (2021). *The Relationship between Civil Judgment Enforcement and the Regulations on Insolvency and Bankruptcy*. *Comparative Law Review*, 11(3). (In Persian)
- Meyer, L. (2022). Financial openness and judicial trust in France. *Review of European Administrative Law*, 34(4).
- Meyer, L. (2022). Judicial cooperation and recognition of foreign judgments in France. *Review of European Administrative Law*, 34(4).
- Moreau, J. (2020). Le rôle du greffe du tribunal dans la publicité des comptes. *Revue Française de Droit Judiciaire*, 28(3).
- Morel, A. (2021). La confiance des citoyens et le système judiciaire français. **Revue de Sociologie Juridique**, 80(1).
- Motamedi, S. (2022). *Auction and Sale of Property in Civil Judgment Enforcement*. *Economic Law Journal*, 14(1). (In Persian)

- Mousavi, S. (2021). *Challenges of Financial Transparency in Iran's Legal System*. *Public Law Journal*, 14(2). (In Persian)
- Mousavi, S. (2021). *The Role of Social Capital in the Efficiency of the Judiciary*. *Legal Studies Journal*, 15(1). (In Persian)
- Naderi, F. (2019). *Notification Problems in the Judgment Enforcement System*. *Law and Judiciary Journal*, 9(2). (In Persian)
- Naderi, F. (2021). *Judicial Information Dissemination and Social Trust*. *Law and Media Journal*, 8(1). (In Persian)
- Naimati, M. (2020). *Public Financial Law and the Principle of Transparency*. Vol. 2, Second Edition. Tehran: Samt. (In Persian)
- Petit, C. (2020). Les huissiers de justice et l'efficacité de l'exécution. *Revue Française de Droit Judiciaire*, 29(2).
- Rahman, A. (2021). Procedural conflicts in civil judgment enforcement. *Asian Journal of Legal Studies*, 90(2).
- Rahman, A. (2021). Transparency and public confidence in judicial systems. *Asian Journal of Legal Studies*, 90(2).
- Renard, P. (2018). La transparence des décisions judiciaires en droit français. *Revue de droit public*, vol. one hundred thirty-two, no. three.
- Rostami, A. (2023). *Legal Ambiguities in Civil Judgment Enforcement in Iran*. *Public Law Journal*, 16(2). (In Persian)
- Rousseau, P. (2019). Public accountability and financial disclosure in French law. *European Public Law Journal*, 25(1).
- Rousseau, P. (2019). Public accountability and recognition of foreign judgments in French law. *European Public Law Journal*, 25(1).